



AFRİKA BÜLTENİ

Temmuz – Ağustos - Eylül 2015

Afrika Araştırmaları Merkezi
Kırklareli Üniversitesi



Burkina Faso'da darbe

Burkina Faso'da, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı, Başkent Ouagadougou'da düzenlenen kabine toplantısını basarak geçici Devlet Başkanı Michel Kafando, Başbakan Yakup İshak Zida ve bakanları gözaltına aldı. Darbeden sonra halk, Burkina Faso'nun başkenti Ouagadougou'daki Kosyam Cumhurbaşkanlığı Sarayı'na doğru yürüyüşe geçti. Olayların büyümesini engellemeye çalışan askerler, havaya ateş açarak halkı dağıttı.

Öte yandan bazı güvenlik kaynakları baskının, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı içinde yer alan, devrik lider Blaise Compaore yanlıları tarafından yapıldığını açıkladı. Söz konusu muhafız alayının, 27 yıl yönetimde kalan ve geçen ekimde halk ayaklanması sonucu devrilen Compaore'nin önemli destekçilerinden olduğu belirtiliyor. Ordudan yapılan açıklamada ülkenin bundan böyle, gelecek ay yapılacak seçimlere kadar kurdukları "Ulusal Demokrasi Konseyi" (CND) tarafından yönetileceğini ve konseyin başına Aziz Korogho'nun getirildiğini belirtildi. Darbe olmadan önce ülkede 11 Ekim'de geçiş sürecinin tamamlanmasını sağlayacak devlet başkanı seçimi ve genel seçimlerin düzenlenmesi planlanıyordu.

Güney Afrika'daki madencilik krizi sürüyor

Güney Afrika Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Jacob Zuma, madencilik sektörünün ülke ekonomisi için hayati önem taşıdığını belirterek, sektörün karşı karşıya olduğu engellerin aşılması gerektiğini ifade etti. Zuma, sektörün üst düzey yetkililerinin yanı sıra çok sayıda bakanın da katıldığı başkent Pretoria'daki Madencilik Sektörü Danışma Forumu'nda yaptığı konuşmada, "Sektördeki sorunları çözmek müşterek sorumluluğumuzdur" dedi. Global ekonominin sıkıntılı bir süreçten geçtiğini ve bunun da ülkeyi etkilediğini söyleyen Zuma, gayrisafi milli hasılanın son rakamlara göre yüzde 1,3 azaldığını belirtti. Güvenliğin ve huzurun sağlanması için hissedarların denetimi artırmaya kararlı olduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Zuma, uluslararası ve yerli yatırımcılarla ortaklıklara açık olunacağını sözlerine ekledi.

Eş-Şebab Somali'de ilerliyor

Somali'de faaliyet gösteren Eş-Şebab grubu pazar gününden beri hükümet güçleri ile girdikleri çatışmalar sonrasında bugün Buqda kasabasını ele geçirdiklerini ilan etti. Şebab askeri sözcüsü Abdiasis Ebu Musab "Şehri bugün barışçıl bir şekilde aldık. Şehir artık kontrolümüz

altında" diye açıklama yaptı. Ahmed Nur isimli Somali hükümetinin üst düzey bir subayı ise, askeri güçlerinin şehri terk ettiğini kabul etti, "AMISOM ve birliklerimiz Eş-Şebab'ın bölgede düzenlediği operasyonların ardından şehirden ayrıldı" dedi. Eş-Şebab, Mogadişu'nun 65 kilometre güneyinde bulunan ve stratejik açıdan önemli olan liman ve ticaret şehirleri Marka ve Kuntuwarey'i de ele geçirmişti.

Diğer yanda Eş- Şebab grubundan yapılan açıklamada, başkent Mogadişu'ya 90 kilometre uzaklıkta bulunan Cenali üssüne düzenlenen saldırıda 50 Afrikalı askerin öldürüldüğü belirtilirken, üssün ve üssün bulunduğu kasabanın kendi kontrollerine geçtiği duyuruldu. Aşağı Şebelle Belediye Başkan Yardımcısı Abdulfettah Abdullah, basına yaptığı açıklamada, Şebab Hareketi'nin Cenali beldesine şiddetli saldırılar başlattığını doğruladı. AMISOM ve Şebab Hareketi arasında yaşanan çatışmalarda can kayıplarının olduğunu belirten Abdullah, "Şebab militanları, AMISOM'un ana karargahının da bulunduğu Cenali beldesini tamamen ele geçirdi" dedi.

15 Afrika ülkesinden ortak para girişimi

Ekonomide Avrupa Birliği'ni (AB) örnek alan Batı Afrika ülkeleri, Senegal'in başkenti Dakar'da bir araya geldi. Dakar'da Kral Fahd Otelinde, Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğunca (CEDEAO) düzenlenen toplantıda, AB ülkelerinde olduğu gibi tek para birimine geçilmesine yönelik atılması gereken adımlar masaya yatırıldı. Ortak para birimi CFA Frankı (XOF) kullanan ülkeler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve ticaret hacminin artırılması da görüşülen konular arasında yer aldı.

CEDEAO, 15 Batı Afrika ülkesinin ekonomik işbirliği geliştirmesi amacıyla Lagos Antlaşması'nın imzalanması ile 28 Mayıs 1975 tarihinde kuruldu. Bölgede ekonomik entegrasyonu teşvik etmeyi amaçlayan topluluk, aynı zamanda Batı Afrika'da barış gücü görevi de üstleniyor. Topluluğun üyeleri arasında Benin, Burkina Faso, Yeşil Burun Adaları, Gambia, Gana, Gine, Gine Bissau, Fildişi Sahili, Liberya, Mali, Nijer, Nijerya, Senegal, Sierra Leone ve Togo bulunuyor.

Güney Afrika'daki İslam mirasının temsilcileri: Medreseler

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yaşayan Müslümanlar, kültürlerini ve değerlerini ülkeye ayak bastıkları günden itibaren muhafaza ediyor. Ülke genelinde faaliyet gösteren yüzlerce medrese, Güney Afrika'daki İslam mirasının en önemli unsurları arasında yer alıyor. Ortaöğretim çağındakilerin eğitim gördüğü medreselerin yanı sıra yetişkinler için de Güney Afrika'nın dünya çapında üne sahip medreseleri bulunuyor.

Daru'l Ulum diye anılan yetişkin medreseleri hakkında konuşan İslami Eğitim Uzmanı ve Radyo İslam Yöneticisi İsmail Varyava, "Mahmudiye, Azadville, Zekeriyya gibi tanınmış medreselerde, Rusya, Malezya, Çin, Suudi Arabistan, Hindistan, Tayland, Fas, Filipinler, Türkiye, Özbekistan başta olmak üzere 55'ten fazla ülkeden öğrenci eğitim görüyor" dedi. Afrika ülkelerinden de medreselerde eğitim görmeye gelenler olduğuna dikkati çeken Varyava, ülkede yalnızca kızlara özel medreselerin de hizmet verdiğini bazı medreselerde de eğitim dilinin Urduca olduğunu kaydetti. Ders programları uluslararası kabul görmekte Bosna, Amerika, Kanada, İngiltere, Tayland, Paraguay, Suudi Arabistan, Kosova, Kenya ve Zambiya'nın da aralarında bulunduğu çok sayıda ülkenin Güney Afrika'daki eğitim modelini kullanmaktalar.

Güney Sudan iç savaşının silahları İsrail'den

BM tarafından yayımlanan raporda İsrail'in Güney Sudan'a verdiği silahların iç savaşta kullanıldığının tespit edildiği ifade ediliyor. Raporda İsrail Askeri Endüstrisi (IMI) tarafından üretildiği görülen silahların fotoğraflarına yer veriliyor ve bununla İsrail silahlarının ülkeye girip iç savaşta kullanıldığı fotoğrafla delillendiriliyor. Güney Sudan'daki savaşta çocuk askerlerin de kullanıldığı bilinirken, kimi silahların savaştan önce verilmiş olabileceği, ancak silahların Sudan Halk Kurtuluş Ordusu başta olmak üzere ülkedeki çeşitli grupların elinde olduğu üzerinde duruluyor. Muhafiflerin ellerinde ise, Çin yapımı silahlara rastlanıyor. Ülkede 20 aydır devam eden iç savaşta onbinlerce insan ölürken 2 milyondan fazla insan yer değiştirmek zorunda kaldı. Savaşta hem devlet güçlerinin hem de isyancıların çocuk savaşçı kullandığı biliniyor.

Boko Haram'la ortak mücadeleye Kamerun desteği

Kamerun Devlet Başkanı Paul Biya'nın Boko Haram'a karşı oluşturulan güce 2 bin 500'e yakın asker konuşlandırmayı kabul ettiğini duyurdu. Örgüte karşı mücadele kapsamında oluşturulan müdahale gücünde görev yapacak 8 bin 700'e yakın asker vardı. Alınan yeni kararla bu sayı yaklaşık 12 bine ulaşacak. Nijerya Devlet Başkanı Muhammed Buhari geçen ay sonunda Nijeryalı Iliya Abbah'ı müdahale gücünün komutanı olarak tayin etmişti. Müdahale gücü görev başladığında, Boko Haram ile silahlı grupların saldırılarına maruz kalan bölgelerde güvenliğin, istikrarın ve insani yardımın sağlanması için uğraşacak. Çad, Nijer, Nijerya, Kamerun ve Benin, Boko Haram ile mücadele kapsamında Ortak Çok Uluslu Müdahale Gücü (MNJTF) oluşturmuştu.

Afrika'da zenginlik ve fakirlik hızla artıyor

Güney Afrikalı pazar araştırma firması New World Wealth, geçtiğimiz günlerde yayımladığı 2015 Afrika servet raporu zenginler ve fakirler arasındaki derin uçurumu ortaya çıkarttı. Araştırma 2000 yılından bu yana Afrika'daki milyonerlerin sayısının ikiye katlandığını gösterdi. Raporda Afrika'da günde en az 1,25 dolar ile yaşamaya çalışan yoksul insanların sayısı Dünya Bankası verilerine göre 2010 yılında 411,3 milyon iken 2011 yılında 415,8 milyona yükseldi. Rapora göre 2024 yılında Afrikalı milyonerlerin sayısı yüzde 45 daha artması bekleniyor.

Geçtiğimiz 14 yıl boyunca küresel artış oranı yüzde 73 iken, Afrika'da milyoner kişi sayısı yüzde 145 arttı. Ortadoğu'daki artış yüzde 136 olurken Latin Amerika'da yüzde 278 oranında arttı. Küresel Adaleti Savunma Grubu Müdürü Nick Dearden, "Bu bir kalkınma değildir. Zira zenginler daha da zenginleşirken fakirlerin daha da fakirleştiğini görüyoruz." dedi. Angola'da kişi başına servet dağılımında en yüksek büyümeyi kaydetti. 2000 yılında kişi başı gelir 620 dolar iken 2014 yılında 3 bin 920 dolara yükseldi. Değerlendirilen ülkeler arasında en kötü performansı Zimbabwe gösterdi. Zimbabwe'de 2000 yılında kişi başı gelir 630 dolar iken 2014 yılında 550 dolara düştü. Güney Afrika 46 bin 800 ile en fazla milyoneri barındırırken ikinciliği 20 bin ile Mısır aldı. Nijerya ise üçüncü oldu.

Obama Afrika'da: Hızla büyüyorsunuz

ABD Başkanı Barack Obama, Kenya ziyaretinin ikinci gününde katıldığı zirvede, Afrika'nın, dünyanın en hızlı büyüyen bölgelerinden biri olduğunu bildirdi. Başkent Nairobi'de ABD ve Kenya'nın ortak ev sahipliğindeki 6. Küresel Girişimcilik Zirvesi'nin açılışını yapan Barack Obama, Afrika'nın dünyanın en hızlı büyüyen bölgelerinden biri olduğunu belirterek, "Buradaki halk artık yoksulluktan kurtuluyor" ifadesini kullandı. ABD Başkanı Obama, ABD yönetiminden, Amerikan bankaları, dernekler ve hayırseverlerden sağlanan 1 milyar doların yarısının iş kurarken zorluklarla karşılaşan Afrikalı kadın ve gençlere destek amacıyla kullanılacağını açıkladı. Görev süresi boyunca Afrika'ya 4 kez seyahatte bulunan Obama, kıtayı en fazla ziyaret eden ABD Başkanı olmuştu.

Nijerya'da camilere saldırı: 100'ü aşkın ölü...

Nijerya'nın kuzeydoğusundaki Borno eyaletinde yer alan Kukawa kasabasındaki camilere düzenlenen saldırıda 100'ü aşkın ölü... Çad yakınlarındaki Kukawa kasabasındaki camilere düzenlenen saldırının, Ramazan dolayısıyla oruçların bozulduğu iftar saati sonrasında, teravih namazı için camilerde toplanan insanların çokluğu sebebiyle toplam 100'den fazla insanın öldüğü açıklandı. Kukawa kasabasının eski yöneticilerinden Alhaji Habib Kakero Saldırı sonrasında yaralananlardan bazılarının kaçmayı başardığı belirtilirken, cami yakınlarındaki birçok evdeki kadın ve çocukların da saldırı sırasında öldürüldüğünü söyledi. Nijerya'nın savunma sözcüsü Chris Olukolade Kukawa katliamı ile ilgili resmi bir açıklama yapmadı. Saldırısı Boko Haram'ın yaptığı düşünülüyor.

Uganda'da altı ayda 12 alim öldürüldü

Uganda'da Müslümanlara yönelik cinayetlerin arkasında kimin olduğuna dair soruşturmada gelişme sağlanamazken bir imam daha silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti. Böylelikle Uganda'da son altı ayda öldürülen alim- imam sayısı 12'ye yükseldi. Uganda Yüksek İslam Konseyi Genel Sekreteri El Hacı Muhammed Kisambra, önceki cinayetlerle ilgili soruşturmayı sürdüren polislerin gerekli hassasiyeti gösterdiğini fakat mahkemeden aynı yakınlığı bulamadıklarını söyledi. Kisambra duruşma ile ilgili endişelerini “adaleti ertelemek adaletten mahrum etmektir” sözleri ile ifade ederken Müslümanların korkmayacağını belirtti.

Afrika Birliği Burkina Faso'daki siyasi krize çözüm arayacak

Afrika Birliği'nin, Burkina Faso'da gerçekleştirilen askeri darbenin ardından çıkan siyasi krize çözüm bulmak amacıyla Nijerya'da olağanüstü toplanacağı bildirildi. Darbeciler ile siyasiler arasında geçen cuma günden bu yana ara buluculuk görevi üstlenen Senegal Cumhurbaşkanı Macky Sall, yaptığı açıklamada, taraflara sunulan uzlaşma şartlarının, Afrika Birliği toplantısında görüşüleceğini belirtti. Uzlaşma şartlarıyla ilgili bilgi de veren Sall, "Yarın, Nijerya'nın başkenti Abuja'da Birliğin ele alacağı çözümde, istifa ettiği açıklanan geçici Devlet Başkanı Michel Kafando'ya yönetimin iade edilmesi, buna karşılık darbecilerin affedilmesi ve halk ayaklanması sonucu görevi bırakan eski Devlet Başkanı Blaise Compaore taraftarlarının ve yakınlarının gelecek seçimlere girebilmesine imkan tanınması maddeleri yer alıyor" dedi.

Güney Afrika nükleer gücünü artırabilir

Güney Afrika'nın gelecek enerji planlanması içerisinde nükleer enerji geliştirme de amaçlanıyor. Güney Afrika hükümeti 9600 Megawatt'lık nükleer reaktörleri 2030'a kadar iklim değişikliği tehlikesini de gözeterek geliştirmeyi planlıyor. Bu projenin ülkenin bugüne kadarki en büyük projesi olacağı ve 100 milyar \$'ı bulacağı tahmin ediliyor. Ancak muhalefet bu kadar maliyetli bir projenin karşısında yer alıyor. Sonuç olarak Çin, Fransa, Rusya, ABD, Güney Kore, Japonya ve Kanada, Güney Afrika'yla ticaret ve teknoloji transferi konusunda iş birliği içerisinde olacaklarını beyan ediyorlar.

ABD'den Güney Sudan'a silah ambargosu

ABD Güney Sudan'a silah ambargosunda bulunmak için Birleşmiş Milletler'i göreve çağırıyor. Ban ki Mon tüm tarafların ateşkes yapmaları gerektiğini aktarıyor. Güney Sudan'da barışın ve güvenliği tesis edilmesi batı için de oldukça önemli. Salva Kiir ise, barış görüşmelerinin yeniden başlatılması için yeniden bir çaba içerisinde gireceğini aktarıyor. Güney Sudan'da Aralık 2013'te başlayan sivil savaş halen devam ediyor.

Kaynak: AA, *Dünya Bülteni*, AA, CNBC, Reuters, Al Jazeera, New York Times, The Economist, BBC, Euronews, CNN, Bloomberg.

AFRİKA ARAŞTIRMALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Tarihçe

Afrika Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Afrika ile ilgili konularda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla 04.04.2011 tarihinde Kırklareli Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı bir birim olarak kurulmuştur.

Merkezin Amacı

Afrika kıtasındaki siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmeleri takip ederek, Türkiye'nin bu kıta ülkeleriyle ikili ve çok taraflı ilişkilerine ve bu ilişkilerin tarihi, kültürel, siyasi, ekonomik, sosyolojik ve jeopolitik yapısına yönelik bilimsel araştırmalar yoluyla özellikle araştırma ve uygulama projeleri planlamak ve yürütmek, bu kıtada faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşlara danışmanlık desteği ve gerekli uzmanların yetiştirilmesini sağlamaktır.

Merkezin Çalışmaları

Afrika – Türkiye ilişkilerinin, tarihten gelen bağlarla birlikte gelişmesine katkıda bulunmayı sürekli kılabilmek için önümüzdeki yıllarda gerçekleştirmeyi hedef aldığı faaliyetler arasında öncelikli olarak Afrika konusunda bir uzmanlık kütüphanesi oluşturmak, alanla ilgili bir akademik bir dergi çıkarmak, ulusal ve uluslararası sempozyumlara ev sahipliği yapmak, Afrika haber bültenleri yayınlamak, ulusal ve uluslararası Afrika Merkezleriyle karşılıklı işbirlikleri geliştirmek, Afrika Büyükelçilikleriyle birlikte ortak kültürel etkinliklerde bulunmak, Afrika günleri düzenleyerek Afrika etkinlikleri oluşturmak ve Türkiye'de Afrika üzerine çalışan uzmanlar yetiştirmektir. Bulunduğu coğrafi konum Kırklareli'nden hareketle Trakya Bölgesi'nde ve Türkiye'de uluslararası konularda siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal ve hukuki nitelikli bilimsel araştırma ve çalışmalar yapmayı, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte ortak çalışmalar kapsamında bilgi birikiminin oluşturulması ve paylaşılmasını sağlamayı gaye edinen bir çalışma programı yürütmektedir.

E-Posta: afrika@kirkclareli.edu.tr

Web: <http://acm.kirkclareli.edu.tr>



@klu_afrika

